

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE
Róbert Spišák, *Tajomstvo utrpenia v učení Jána Pavla II.*, KTF UK 2009

Autor zvolil přínosné téma: rozhodl se hledat v učení Jana Pavla II. dogmatickou odpověď na otázku, jaký smysl má utrpení, zda je něco, pro co stojí za to trpět a tedy i v utrpení žít. V úvodu krátce představil tento svůj úmysl i zvolenou metodu. Následně ve chvályhodné krátkosti představil život Karla Wojtyly – Jana Pavla II. (kap. 1) a přistoupil v jeho optice ihned k věci samé: Panorama tématu utrpení obecně a v současné situaci zvláště, utrpení jako zlo, trest za hřích a tajemství (kap. 2). Tajemství utrpení vyjasněné v tajemství Krista s pomocí Ducha svatého (kap. 3). Utrpení člověka jako pohled do svatyně velikonočního tajemství (kap. 4). Marie jako Matka trpících (kap. 5). Po závěru pak autor připojil seznam použitých zkratk a bibliografii.

Z hlediska formálního: Gramatika, stylistika a ortografie jsou na uspokojivé úrovni; grafika také; způsob citací je přehledný.

Z hlediska struktury: Práce je jasně a logicky členěná a povaze textu přiměřená.

Z hlediska bibliografie: Použité prameny i sekundární literatura jsou adekvátní a dostatečné.

Z hlediska obsahu: Práce poskytuje přehledné a kvalitní panorama daného tématu. Jejím jádrem je aplikace výroku *Gaudium et spes* 22 (tajemství člověka se vyjasňuje jedině v tajemství vtěleného Slova) na otázku utrpení: v Ježíši Kristu, který zjevuje Otcovu lásku a milosrdenství, se odhaluje i tajemství bolesti a smrti. Přišel, aby láskou až do krajnosti přemohl zlo, utrpení a smrt – ani ne tak jejich odstraněním, jako jejich otevřením k věčnému životu ve společenství trojosobního Boha skrze odpuštění hříchů. Projevovalo se to již v jeho postoji k trpícím. Ještě zásadněji však v tom, že na sebe ve vtělení a v pašijích vzal tělesnou i duševní bolest a smrt, ba dokonce duchovní trýzeň opuštěnosti, v níž Boží Syn zakusil do posledních důsledků hřích jako bez-božnost a tedy jako naprosté opuštění Boha člověkem i jako Boží přitakání této krajní lidské svobodě. Protože však Kristus toto všechno podstoupil bez vlastního hříchu, z poslušné, spásné lásky k Otci i k lidem, a protože jím člověku zprostředkoval oživující dar Ducha, učinil z utrpení i smrti i pro člověka cestu a výraz lásky Boží i lásky k Bohu a bližním. Tak je člověku navracena možnost naplnit stvořitelický úmysl Boží: život mu byl totiž svěřen, aby jej přivedl k dokonalosti lásky darováním sebe sama Bohu a bratřím. Zmrtvýchvstání a seslání Ducha tedy dovršilo slávu kříže i dílo stvoření a ukázalo, že Kristus přemohl hřích i jeho svět: Otec nechce smrt, nýbrž život, spojuje spravedlnost s milosrdenstvím, nabízí člověku skrze svého vtěleného Syna v Duchu svatém věčnost za hranicí smrti. Kristus ukřížovaný a zmrtvýchvstalý je míra Božího dobra vůči světu i míra, kterou Bůh vymezil zlu. A utrpení člověka se náhle stává náhledem do svatyně velikonočního tajemství, protože vede člověka k tomu, aby hledal odpověď na otázku zla, bolesti a smrti a aby ji našel v Kristu mrtvém a vzkříšeném, což je mu pobídkou k jeho následování a příležitostí projevit lásku, kterou Ježíš darem Ducha vlil do lidských srdcí. Křesťanská existence je proto – jak ukázal jako první sv. Pavel – celá utkána na osnově christologicko-soteriologického paradoxu síly ve slabosti, života v umírání. Hříšný a trpící člověk je tím, k němuž se církev ve stopách svého Pána obrací především. To vše je výjimečným způsobem patrné na Marii, Matce Trpícího i trpících.

Souhrnné hodnocení: Autor výborně splnil podmínky, které jsou na diplomovou práci kladené.

V Praze dne 31. května 2009

PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.